

Miljøministeriet
Departementet

Rent drikkevand og sikker
kemi
J.nr. 2024-10603
Ref. SOFHE
Den 6. december 2024
MIM 131-24

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelse af chromtrioxid til serviceforkromning af plastik i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelse af stoffet chromtrioxid til serviceforkromning af plastikdele i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitèsag). Forslaget giver delvis tilladelse til fortsat anvendelse af chromtrioxid for den italienske virksomhed Cromoplastica C.M.C. S.r.l. Tilladelsen gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil 2028. Forslaget forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 16. december 2024. Forslaget forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. Kommissionen har fastsat krav om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger og måleprogram i arbejdsmiljøet for at sikre, at udsættelsen af arbejdstagere minimeres. Regeringen støtter kravene og vurderer, at de pålagte krav vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. De beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold sammen med et yderligere krav om måleprogram for udledning til miljøet vurderes at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Regeringen finder, at der for nogle af anvendelserne er tale om et dekorativt formål. Regeringen agter at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på, at dekorative anvendelser ikke indgår i godkendelsen.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakt om anvendelse af stoffet chromtrioxid til serviceforkromning af plastikdele.

Forslaget er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 16. december 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslaget til gennemførelsesretsakt vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgningen fra den italienske virksomhed Cromoplastica C.M.C. S.r.l. om fortsat samlet anvendelse af op til 45 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til ætsning af plastik som forbehandling til forkromningen (20-30 tons pr. år) (herefter henført til som anvendelse 1).
2. Til anvendelse til forkromning af plastik for at opnå en blank, beskyttet og hårdfør overflade (10-15 tons pr. år) (herefter henført til som anvendelse 2).

Cromoplastica C.M.C. S.r.l. sendte d. 18. november 2021 ansøgning om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Efterfølgende har Kommissionen fået specificerede oplysninger om, at anvendelserne vedrører bildele, personlig pleje, husholdningsapparater og sanitære installationer. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det

Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som d. 17. februar 2023 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive. RAC anbefalede, at Cromoplastica C.M.C. S.r.l. implementerer yderligere risikohåndteringsforanstaltninger, dokumenterer arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden gennem måleprogrammer, og indfører måleprogrammer for udledningen til miljøet.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren for begge anvendelser. For anvendelse 2 er der dog teknisk og økonomisk gennemførlige alternativer i EU. Udvalget finder ansøgerens substitutionsplan troværdig. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at der gives en 12-årig godkendelsesperiode for anvendelse 1 og en 7-årig godkendelsesperiode for anvendelse 2.

Kommissionen konkluderer, modsat SEAC, at der findes teknisk og økonomisk gennemførlige alternativer i EU for begge anvendelser, men er enig med SEAC i, at de ikke på nuværende tidspunkt er teknisk gennemførlige for ansøgeren. Kommissionen finder, at anvendelserne beskrevet i ansøgningen er meget brede, og Kommissionen foreslår derfor at begrænse anvendelsen til kun at omfatte anvendelserne i forslaget bilag indenfor bildele, personlig pleje, husholdningsapparater og sanitære installationer. Det er en forudsætning, at ansøgeren implementerer RACs anbefalinger mht. til yderligere risikohåndteringsforanstaltninger, og at ansøgeren gennemfører måleprogrammer for arbejdstagerernes udsættelse og for udledningen til miljøet. Ansøgeren skal dokumentere sin indsats for at finde en erstatning til chromtrioxid og som minimum reducere sit forbrug i overensstemmelse med allerede angivne mål for anvendelse 1. Godkendelsen gives derudover under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet.

Da sammenlignelige industrier har kunnet substituere brugen af chromtrioxid inden d. 31. december 2028, foreslår Kommissionen, at godkendelsen for Cromoplastica C.M.C. S.r.l. løber indtil d. 31. december 2028 for anvendelse 1, og, på linje med SEAC's anbefalinger, indtil 18. november 2028 for anvendelse 2.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser. En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Forbrugerrådet Tænk har kommenteret, at de kan ikke støtte anvendelsen af chromtrioxid til brug i forbrugerprodukter. De påpeger, at stofferne kan ende i affaldsfasen eller blive udledt til miljøet, samt at de ikke anser anvendelserne for at være essentielle. Regeringen vurderer, at de anvendelser, der er ansøgt om, er industrielle anvendelser. Chromtrioxid findes ikke i de færdige produkter, og der er derfor ikke tale om anvendelser i forbrugerprodukter. I ansøgningerne har virksomhederne redegjort for, at den udledning af chromtrioxid, der er fra virksomheden, ikke udgør en uacceptabel risiko for befolkningen, der bor i nærheden af fabrikken. Vurderingen af om noget er essentielt, er ikke et kriterie i REACH-forordningen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen har noteret sig, at der ikke er støtte blandt medlemslandene til en godkendelse, der slutter efter udgangen af 2028 og har på den baggrund tilpasset forslaget herefter. Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne med den forkortede godkendelsesperiode.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslaget til gennemførelsesretsakt tager udgangspunkt i, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at de pålagte krav om risikohåndteringsforanstaltninger, anvendelsesforhold og monitoring vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. Regeringen finder, at de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, samt krav til måleprogrammer, lever op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet.

Regeringen finder, at nogle af anvendelserne i ansøgningen bredt kan beskrives som funktionel forkromning med dekorativ karakter, som f.eks. armaturer til køkken og bad, mens andre anvendelser kun kan beskrives som værende dekorative. For de funktionelle anvendelser med dekorativ karakter er regeringen enig med Kommissionen i, at der ikke er egnede alternativer, der er økonomisk og teknisk levedygtige for ansøgeren, men at der er egnede alternativer, der er økonomisk og teknisk levedygtige i EU. Regeringen er derfor enig i, at godkendelsen skal have samme længde, som andre sammenlignelige industrier har fået. Regeringen mener endvidere, at der ikke skal gives godkendelse til dekorative anvendelser, hvor den primære funktion er at opnå en blank overflade, som f.eks. pyntelister og knapper i biler, beholdere til kosmetik og pyntedele på kaffe- og vaskemaskiner.

Regeringen agter at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på, at dekorative anvendelser ikke indgår i godkendelsen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.